

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, rektoraadi, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 1/2 Esmaspäeval, 22. jaanuaril 1962 XIV aastakäik

RÄÄGIME EELOLEVAST SEMESTRIST

Tõsi küll, käesolev ei ole veel lõppenud — kriipsu sellele tõmbab alla alles eksamisessioon. Ent juba praegu on vaja mõelda sellest, millised probleemid meil tuleb lahendada, kuidas paremini oma jõudusid rakendada.

Üheks sõlmküsimuseks konsomoliorganisatsiooni töös on üliõpilaste teadusliku uurimistöö parandamine. Senini tegeleb aktiivse teadusliku uurimistööga umbes 10% päevase osakonna üliõpilaste arvust. Loomulikult mingeid kommentaare see arv ei vaja. Insener-kommunismiehitaja peab olema eeskätt loominguline töötaja, inimene otsija vaimuga. Aga ainult loengute kuulamisega, tõdede ja entsüklopeedilise materjali pähevalamisega seda ei saavuta.

Suured võimalused on meil tööks üliõpilaselaboratuurimis ja konstruktorite büroos. Kõik üliõpilaste uurimistööd peaksid olema seotud kas nendega, ehk moodustama ühe osakese kateedrite uurimistöö plaanist. Kasu on siin mitmekordne. See tõstab suurel määral iga üliõpilase vastutustunnet töö eest, toob kasu rahvamajandusele, ning lõppude-lõpuks — ei ole suuremat rõõmu, kui näha oma tööd tegelikkuses elluviiduna.

Täiesti mõeldav oleks kui iga

ettevõttes praktikal viibiv vana-kursuse üliõpilane tutvuks ettevõtte töös esinevate kitsaskohtadega, tooks kaasa instituuti ühe tehnilise probleemi semestri jooksul, leiaks selle lahenduse ning viiks ellu. Neid probleeme veel meie jaoks jätkub.

Uuel semestril tuleb meil korralikult ellu rakendada III kursuse õpperühmade šefflüstöö tehastes tootmisväljaõppel viibivate I kursuse üliõpilaste üle, luua tihedad sidemed nende tehaste konsomoliorganisatsioonidega, korraldada ühiseid üritusi. Sel teemal viime koos ettevõtete konsomoliaktiiviga veebruaris läbi ühise nõupidamise.

Oma tööd peavad alustama ka teaduskondade erialakomisjonid. Nende ülesanneteks peaks olema õppe-metoodiliste ja üliõpilaste iseseisvat tööd puudutavate küsimuste lahendamine, küsimused õppeprotsessi paremast organiseerimisest.

Ülalpool on esitatud ainult mõned üksikud mõtted sellest, mida meie peame ellu viima uuel semestril. Tahaks, et iga üliõpilane, iga konsomoliaktiivist alati mõtleks eelseisvale, vaataks pilguga tulevikku ning määraks kindlaks oma osa selles.

K. MÜURISEPP, ELKNU TPI komitee sekretär

Diplomandid sõitsid praktikale

Meie diplomantidel on jälle alanud «rändamispäevad». Kõik muud mured, eksamid, seminariid ja loengud juba seljataga ja ees vaid viimased pingutused enne instituudi lõpetamist.

Diplomitöö. Diplomantide praktika.

Tänavu pole diplomantidel ühtegi akadeemilist tööd. Kõik teemad on saanud asutustelt või vastavatelt valitsustelt ning omavad ühel või teisel määral praktilist tähtsust.

Tulevikus on ette näha meie vabariigi mitmete uute tööstus- ja harude loomist ja ka olemasolevate laiendamist. Muutub ja kasvab Maardu Keemiakombinaat. Loomulikult nõuab see ka uusi, hästi ettevalmistatud spetsialiste. Arvestades meie rahvamajanduse nõudeid, sõitsid paljud üliõpilased vennasvabariikide eesrindlikesse tehastesse, et seal kohapeal tutvuda uute tehnoloogiliste protsessidega, tööorganisatsiooniga ja muude vajalike küsimustega. Keemikud rühmast KS-92 Anu-Mai TARS, Sirje VESKE, Reet-Eve RIVIS ja Anne VAARMAA sõitsid tutvuma Vostkressenski Keemiakombinaadiga. Ants LICHT-FELDT suunati Läti NSV-sse Brotseni Tsemenditehasesse. Rein SANGLEPP rühmast K-91 teeb aga hoopis pika sõidu. Esialgu

koos teiste rühmakaaslastega Tseropovetski Koksi- ja Metallurgia Kombinaati, siis Ohta Keemiakombinaati ja lõpetab oma parktika kombinaadis «Kiviõli». Peale selle sõitsid diplomandid Krasnokamenskisse, Priozerskisse ja mujale, arvestamata arvukaid vabariigi tehaseid ja ettevõtteid.

Küllaltki kujukalt räägivad endi eest diplomantide teemad: «Loodusliku gaasi konversiooni ja puhastuse tsehhi projekt sünteetilise NH₃ saamiseks (Elgi AMENDBERK, rühm KS-92), «Nitrofoska tsehh, kasutades eesti fosforiidi flotatsiooni kontsentraadi lagunemiseks lämmastiku ja väävelhappe segu» (Ülle ABBRI, rühm KS-92), «Ekstraktsioon-fosforhappe tsehhi projekt apatiidikontsentraadi baasil» (Anu-Mari TARS, rühm KS-92) ja teised.

Diplomitööd jäävad lähteandmeteks uute tsehhide rajamisel Eesti ettevõtetesse. Sel moel on diplomantide tööd tihedalt seotud eluga, annavad neile viimased kogemused ja teevad lõpliku kokkuvõtte üliõpilase oskustest ja teadmistest enne iseseisvale tööle asumist.

Diplomantide praktika kestab ligemale kaks kuud.

U. VILU

Tähelepanu on esimesel kursusel

Eksamid on täies hoos. Sellest räägivad ilmekalt auditooriumide uste taha kogunud rahutud üliõpilassalgad, ärevusest tardunud näod koridorides, raamatute üle kummardunud pead lugemissaalides ja ühiselamutes.

Praegu on aeg, mil selguvad pooleaastase õppetöö tulemused, mil ilmneb, kuidas tõsiselt on töötanud üliõpilased semestri jooksul.

Paljudel on see juba mitmes sessioon teistel samal ajal aga esimene. Esmakordselt annab eksameid ka rühma AR-11 kaks-kümmend viis noormeest ja üks tütarlaps. Eksamineerib õppejõud Ott RÜNK. Eksam toimub kujutatavas geometrias.

Esialgu lahendatakse ülesandeid. Aega on kaks tundi. Krabisevad paberilehed, tõusevad ja langevad joonlauad, sirkliid, pliiatsid. Mõttesse vajunud süvenenud ilmed. Paberile ilmuvad esimesed jooned, kustutatakse maha ja tehakse jälle uuesti. Seni kuni viimane üliõpilastest heidab viimase pilgu lahendatud ülesandele ja ulatab siis õppejõu kätte.

Siis algab eksami suuline osa. See on niidelda teadmiste suusõnaline kahevõitlus, kus kõige selgemini ilmnevad ühe või teise üliõpilase nõrgad ja tugevad küljed.

Vastab Andres Jaakson. Ta töötab H. Pöögelmanni nimelises Raadiotehnika tehases. Nagu mitmedki teised selle rühma üliõpilased, kuidas seostab õppimist tööga tehases? Muidugi

kerge see pole. Kuid hääkuma ikka saab. Aega jätkub. Enne eksamit said neli päeva vabaks. Hea tahtmisega saab kõike.

Vastamise juures otsitakse välja ülesande joonised.

«Palun näidake ellipsi keskpunkti asukohta,» küsib sm. Rünk. «Mõelge hästi järele. Valesti näidata ei tohi.»

«Asub silindri teljel.» «See on õige küll, kuid käib põhivaate kohta.»

Hetkelise mõtlemise järgi on õige vastus leitud. Kuid see pole veel kõik. Nii mõnigi küsimus paneb Jaaksoni punetama või kulmusid kortsutama ja lakke vaatama. Kuid üldiselt siiski paistab õppejõud vastusega rahul olevat. Sellest räägib ka eksamihinne «hea».

Ka Andres Keevallik saab sama hinde. Eksami hinnangule mõjuvad teatud määral ka poolaasta jooksul tehtud joonistused ja kontrolltööd. Võib juhtuda, et üliõpilane vastamise juures hakkab närveldama või lihtsalt satub segadusse ning ei suuda seletada lihtsamatki küsimust. Siin tulevadki abiks semestritööd, aga võib juhtuda ka vastupidist.

Eksamilaua juures on Arvet Kompus. Tema ülesandes pole kõik selge. Kahekesi koos õppejõuga hakatakse looma joonisele korda. Ka definitsoonid ei tule esialgu täpselt meelde. Kuid Arvet kogub siis end ja hakkab vastama paremini. Ning teenib ära «hea».

Marika Pommi. Rahuliku kindlusega seletab tütarlaps tehtud joonised ja vastab küsi-

mustele. Kuid lõpu poole siiski komistab mõnel korral ja saab samuti «nelja».

Väike märkus: Marika Pommi õpinguraamatul puudub senini number. On see lohakas või lihtsalt hooletus?

Head ettevalmistust näitab Viljo Korsen. Kordagi komistamata, seletab ta põhjalikult ülesande lahenduskäiku, vastab teistele küsimustele. Täiesti teenituna saab ta hinde «väga hea». Viljo Korsen töötab tehases «Punane Ret». Kvalifikatsioonieksam on tal ka juba antud ning töötulemustega võib jääda samuti rahule. Veel üks täheendus selle kohta, et aja õige jaotuse korral jõuab nii õppida kui ka hästi töötada.

Nagu ikka eksamitel, on õnnestumisi kui ka ebaõnnestumisi. Eelmisel päeval vastanud õpperühm KÜ-14 «teenis ära» kujutava geometria eksamil seitse puudulikku hinnet. Täna eksam aeg algab hästi ja ega ka lõpp halvem polnud.

Eksamid kestavad. Veel mitmedki päevad tuleb elada närvi- de tugeva pingel all (mis seal salata, ega see pole naljaasi). Kuid eks see omajagu ka karasta iseloomusid. Kinnitab semestris omandatud teadmise ja näitab, mille poole pöörata rohkem tähelepanu edaspidi. Seni aga head indu kõigile!

ALGUSEGA EI KIITLE

Niisiis — eksamisessioon on alanud. Ilmad on koledad; näib, et miski ei või segada üliõpilasi nende kiireks eksamiteaegsaks töös. Kuidas on siis siiani käinud tudengite käsi majandusteaduskonnas?

Tõsi, sessiooni algusega me ei või kiidelda, esimeste eksamite tulemused on võrdlemisi keskpärased, kuigi «põrumisi» esineb vähe.

Masinaehitustööstuse ökonoomika ja organiseerimise eriala I kursuse staažiga rühmas IM-11s on kuus inimest. Neist neli said 4. jaanuaril majandusgeograafia eksamil hinde «rahuldav», kahel üliõpilasel olid «head». Palju kolmesid oli ka rühmade IM-15s ja IR-32 majandusgeograafia eksamil. Millest see oli tingitud?

Pöördusime selle küsimusega majandusgeograafia õppejõu sm. B. Veimeri poole. Sm. Veimer avaldas arvamus, et üheks tähtsamaks põhjuseks just I kursuse üliõpilaste nõrkadel eksamitulemustel on mitte küllalt tõsine suhtumine töösse. «Selles ei saa süüdistada vaid majandusteadlasi,» lisas sm. Veimer, «esimese kursuse esimene eksam on tavaliselt alati nõrk.» Muidugi ei õigusta see mingil määral õppe- edukuse madalat taset. Kas poleks aeg hakata muutma sarnaseid «kirjutamata seadusi»?

Esimene eksam on olnud ka majandusteaduskonna ühel tublimal rühmal — IR-52. 6. jaanuaril andsid 17 tüdrukut ära majandusstatistika eksami. Ka neil oli kolmesid, kuid keskmine on siin tunduvalt kõrgem kui I kursusel, nimelt 4,2.

Mitte liiga lohutav on pilt eksamitulemuste tabelis. Mõningal vastutustundetuil üliõpilastel on siiani veel õiendamata arvestused. Selles suhtes hoiab kindlalt esikohta Karl Ilves rühmast IM-31, kellel on ainult üks arvestus sooritatud. Teiste arvestuste ja eksamite vastu ei näi ta absoluutselt huvi tundvat.

Seni meie teaduskonnas toimunud eksamitest oli raskeim 8. jaanuaril läbi viidud masinaehituse tehnoloogia eksam rühmale IM-71, mille tulemused kujunesid rõõmustavalt edukaks. «Väga heale» vastasid rühma tublimad

K. Kaldver, R. Karumaa, A. Voolmaa, A. Viilukas jt. Eksami keskmiseks hindeks on 4,3.

Seisuga 8. jaanuar 1962 on teaduskonnas 117 üliõpilast andnud 7 eksamit, kusjuures läbikukkumisi on ainult kaks. Need on Jevgenia Možeiko (IM-15s) ja Peeter Velsker (IM-51). Esimene ei saanud jagu majandusgeograafiast ja teine füüsikast. Peeter Velskerile annab selles suhtes tõhusat eeskujut rühmavanem Jaak Tam-

berg, kellel on kõik korras, välja arvatud saksa keele arvestused mõõdund ja käesoleval sessioonil. J. Tamberg on andnud mitmekordseid lubadusi, mida deka-naat on uskunud. Kõik tunnevad muret, kuidas likvideerida tekkinud olukord, peale peakangelase enese.

Õnneks on niisuguseid meil vähe. Ablosuutne enamuse üliõpilasi töötab tõsiselt ja pingeliselt.

Insener-majandusteaduskond

Tootmisväljaõppel. Tiia Putting (KS-32) Maardu Keemiakombinaadis oma tööpostil.

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI REKTORI

KÄSKKIRI

Nr. 2198/k

29. 12. 1961. a.

Avaldan teadmiseks väljavõtte ENSV MN Riikliku Kõrgema ja Keske-erihariduse Komitee käskkirjast nr. 284, 26. 12. 1961. a. üliõpilaste teaduslike tööde vabariikliku konkursi võitjate premeerimisest.

A. AARNA
TPI rektor

«Vastavalt üliõpilaste teaduslike tööde vabariikliku konkursi peakomisjoni otsusele käsin:

§ 1. Premeerida paremate üliõpilaste teaduslike tööde autoreid alljärgnevalt:

A. ESIMESE PREEMIAGA à RBL. 60.—

7. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast A. KONTI töö «Induktsioonpumba või lahtise magnetahelaga induktsioonmasina faaside ebasümmeetria» eest.

B. TEISE PREEMIAGA à RBL. 40.—

11. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast H. KALA töö «Seadmete moraalsest kulumisest sotsialistlikus tööstuses» eest.

12. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast H. VESKIMÄED töö «Superfosfaadi saamisest Eesti fosforiidi flotatsiooni kontsentraadist» eest.

C. KOLMANDA PREEMIAGA à RBL. 25.—

19. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast J. ENGELBRECHTI töö «Mõningaid rippkonstruktsioonide arvutusprobleeme» eest.

20. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast A. RINGOT töö «Tahkkandjate arvutamist» eest.

21. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast H. TAMMETIT ja E. VAKKURIT töö «Автоматический анализатор речевого спектра» eest.

22. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast R. ROOTAMME töö «Elektromagnetilise vedelmetalliinduktsioonpumba arvutus» eest.

23. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast M. TÖRUKEST töö «Soojusisolatsioon-gaasilikaadi saamise võimaluste uurimine superfosfaadi tööstuse heitsilikoogelist» eest.

24. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast J. HIIAT töö «Fotojuhtivusest polükristalses kaadmiumsulfiidis läbivas valguses» eest.

§ 2. Tõsta esile järgmiste üliõpilaste teaduslike tööde autoreid:

20. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast A. KULLI töö «Ehitusremonttööde mehhaniseerimise ja industrialiseerimise olukorras Eesti NSV Kohaliku Majanduse Ministeriumi ja kohalike TSN täitevkomiteede alluvusega ehitus-remontorganisatsioonides» eest.

21. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast L. PERET töö «Heitja keha mõõdetest tingitud heiteviisi biomehaanilised erinevused kettahete tehnikas» eest.

22. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast H. LOORITSAT töö «Osooni bioloogilisest toimest Ülemiste järve veele» eest.

23. Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilast R. SIIMPOEGA töö «Metallide erosioonist niiske kvartsihiva joas» eest.

Komitee esimees
(allkiri)
/M. PESTI/

TPI agitpunktis

18. märtsil toimuvad NSVL Ülemnõukogu valimised. Meie instituudi agitpunkt asub Ristiku tn. 69 (XVII keskkooli ruumes). Agitpunkti juhatajaks on K. Vimmsaare ja asetäitjaks L. Silov. Teaduskondade agitkollektiivide juhatajateks kinnitati järgmised seltsimehed: ehitusteaduskond — L. Viilup, energeetikateaduskond — O. Terno, insener-majandusteaduskond — P. Lageda, keemiamäeteaduskond — R. Ott, mehaanikateaduskond — H. Ojamaa.

Vastavalt agitpunkti tööplaani-

le toimus 7. 1. 1962. a. prof. O. Steini vestlus teemal: «Mis on kommunism?» Toimus elav mõttevahetus. Peale vestlust näidati kinofilmi «Lend tähtede juurde». 14. 1 toimus samal teemal vestlus vene keeles. 21. 1. kell 17.00 toimub valijate kohtumine Tallinna linna Kalinini rajooni TSN saadikutega. 28. 1. kell 17.00 toimub valijate kohtumine NLKP XXII kongressi delegaadi sm. Valdoviga. Peale üritusi näidatakse kinofilme või toimub isetegevuskontsert.

A. VIRU

Surnud ja

TOIMETUSELT.

AVALDAME AJALEHES «KOMSOOLSKAJA PRAVDA» 15. DETS. 1961. A. ILMUNUD ARTIKLI, MEIE ARVATES ON SIIN ULES TÕSTETUD TERVE RIDA SELLISEID PROBLEEME, MIS PEAKS ERUTAMA KA MEIE INSTITUUDI ÜLIÕPILASI JA OPPEJÕUDE. MIDA ARVATE TEIE SELLEST? OOTAME TEIE MÕTTEID!

Leningradi Mehaanika Instituuti tõi meid kibe kiri. Siin ta on...

«Kallis toimetus! Ma kõhklesin kaua, enne kui võtsin kätte ja kirjutasin lehele... Peamine, mis kutsus esile minu rahunuse, see on meie üliõpilaste elu.

...Ma tean paljusid andekaid ja tarku poisse, kuid nad on ükskõiksed kogu ümbruse vastu, hoitudavad kõrvale ühiskondlike kohustuste eest. Elavad kuidagi omaette, et ainult neil oleks hea. Saadetakse kolhoosi või pühapäevakule — sõidavad. Kuid sõidavad ilma igasuguse entusiasmiga, lihtsalt niisama, et ei saaks noomitust...

Kui palju tuleb meil pingutada jõudu, et viia läbi koosolek! Milllega võime seda seletada?» L. Reznik.

...Kohe kui me sisenesime instituudi komsomollikomiteesse, tundsin tema elu pingat pulssi. Helises telefon. Klõbis kirjutusmasin. Poole tunni jooksul käisid toast läbi peaaegu kõik komitee liikmed. Slava Bogdanov, Serjoža Ivanov, Tamaara Tenikova, Paša Kandaurov ja sekretär Jura Protasov — kõik nad jutustasid meile heameelega ja uhkusega oma tööst ja tegevusest.

Instituut saavutas esikoha suvistel ehitustöödel. On loodud ühiskondlikud ettevalmistuskursused. Üliõpilaste rahvamalev on parimaid linnas. Aukirjadki seinitel ja rändlipp akna juures.

Komitee, nagu näha, töötab palju, ka teeneid pole organisatsioonil vähe, kiri aga rääkis komnoortest: «Ükskõiksed... hoiavad kõrvale... elavad omaette... ilma entusiasmiga...»

Kuidas siis nii?

Saatma meid Ljova Rezniku juurde ühiselamuse pakkus end Paša Kandaurov, komitee sekretäri asetäitja.

«Üldiselt Ljova Reznik on tore poiss,» ütles Paša. «Ma arvan, et ta ei võinud kirjutada sellist kirja. On ta ju siiski aktivist ja... rääkida sellistest faktidest pole kuidagi kombekohane...»

«Aga teie arvamus sellest kirjast, Pavel? On seal kõik õigesti?»

«Üldiselt õigesti,» vastas Pavel avameelselt. «Vaadake ringi — näete isegi.»

Suur hall hoone, kus elavad peaaegu poolteist tuhat üliõpilast, on instituudi juurest käega katsuda.

Tutvume Ljova Reznikuga. Kõrge kasvuga, veidi häbenev; mõtlik pilk, töölise suured tugevad käed. Tuppa kogunes peaaegu kogu tema rühm. Tulid ka naabrid, kursusekaaslased.

«Üldiselt, rühm on meil hea. Õpime — pole viga, ka töö on korras,» — ütles naeratusega endine komsorg Veta Buturlina.

«Ah, jäta, Veta,» katkestas pahandatuna teda Ira Jeršova, «ega sa komitee ees aru ei anna. Kui palju tegevusõpetuses läbi põrus? Kas ehitusele sõideti? Ah, mis sellest rääkida! Ira heitis vihase pilgu poiste poole.

«Ja mida kartulivõtmisel tehti? Tervete õhtute kaupa mängisite kaarte, magasite...»

«Mida sina siis tahtsid? Luuletusi lugeda?» märkis pilgates Edik Kuznetsov.

«Kas või luuletusigi...»

Siis hakati rääkima pisiasja-

dest, mis jätsid hingele kibeda tunde. Kellegi juurde ei mindud haiglasse. Teine jäeti hilisel õhtutunnil linnataguse elektrirongi platvormile ja ise sõideti minema. Kolmas pole juba kuu aega käinud instituudis ja keegi ei tea, mis temaga on juhtunud.

«Kuid kevadel oli ju asjalik koosolek,» ütles Niina Butalenko, praegune komsorg.

«Milline koosolek!» — hüüdsid läbisegi poisid.

«See, kus kahtesid loendati?...»

Ja siin Veta meenutas kurva huumoriga, kuidas varemalt anti aru büroo ees.

«Käime kõrd kinos, ütlen: viidi läbi kultuuriline üritus. Oli kaks poliitinformatsiooni, märgin: süstemaatiliselt viiakse läbi poliitünnid. Ja kõik samas vaimus, süstemaatiliselt, regulaarselt, korralikult.»

«Oleme kuidagi moodi võõrad,» ütles Slava Kutšalo. «Ja imelik: igaüks üksikuna võttes on nagu hingeline inimene, igas peitub oma elav terakene, kõigil koos aga on igav.»

«Me käime mööda ühiselamut, räägime erinevate kursuste üliõpilastega, aktivistide ja mitteaktivistidega ja kuuleme peaaegu sama, mida me teame juba Ljova kirjast.

Teise kursuse komsomoli aruande koosolek. Kaua arutletakse, kas anda kursuse büroo sekretäri- rale aruandeks kümme või viisteist minutit, sõnavõtudeks aga kaks või kolm minutit.

Komnoored kirjutavad agaralt ümber mingisuguseid konsepte, istuvad ninad raamatus, vestlevad elavalt teineteisega.

Esimees kutsus neid asjatult sõna võtma. Lõpuks võtab kasutusele äärmise vahendi:

«On ettepanek esineda rühma komsorgil.»

«Kelle see ettepanek on?» tõuseb laisalt mustajuukseline noormees. «Ja mida ma pean rääkima?»

«Kuidas mida? Kui pole midagi, siis kirjutamegi nii.»

Uuesti vaikus, ja uuesti esimees tugineb vanale võttele:

«On ettepanek esineda...»

Aga kuidas siis laialdased plaanid, komsomollikomitee liikmete asjalik ilme, suur hulk läbiviidud «üritusi»? Kas pole vahel komitee sarnane külvajale, kelle põldudel ei tärka oras?

Akadeemiline saal on puupüsti inimesi täis, «Küsimuste ja vastuste õhtule» hilinejad tunglesid koridorides, ummistasid ukсед.

Meiegi jääme tahapoolle, üliõpilaste hulka. Hämaras valguses on raske eraldada presiidiumis istujate nägusid. Tribüünil on ühiselamu komandant S. Polukov.

«Millal avatakse ühiselamus uuesti puhketuba?» küsib meie lähedal seisev noormees.

«Püüame avada, kuid tähtpäeva öelda ma ei tea,» räägib Polukov energiliselt, hoolimata saalis tõusnud pettumuse nurinale.

«Millal seatakse saali normaalne valgustus?»

«Lampisid pole,» vastab Polukov automaadi kiirusega. Siis viivitades sekundid, lisab: «vaatame järgi, mis laos on, kirjutame välja ja paneme üles.»

Sumin kasvab.

Komandant tõstab kätt, kutsu-

des vaikusele, ja ootamatult teatab:

«Saab tehtud.»

Saal naerab kaua.

«Paneb imestama teie käitumine,» räägib õpetlikult juuresolevatele üliõpilastele direktori asetäitja majandusosal A. Ivanitski, «Komandant vastas teile nagu arvas vajalikuks. Lisana tahan öelda: sel aastal dušši ei tule.»

Meie oleme siin võõrad. Kuid iga minutiga kasvab südames raske tunne. Pealtnäha on kõik soliidne: tribüün, esinduslik presiidium ja isegi veekaravain, aga tegelikult?...

Ja siis me märkame Juri Protasovit, komsomollikomitee sekretäri. Ta istub väarikalt kuski esimeses reas. Mis, on ta nõrdinud? Erutatud?

Teisel päeval komitees esitame loomulikult esimese küsimuse eelnenud õhtust:

«Õhtu nagu kõik teised,» Jura kehtas õlgu, «mingeid erilisi juhtumeid polnud. Muidugi, puudused on. Kuid olustikuliste kaebustega komitee ei tegele. See pole meie funktsioon.»

Me ei taibanud kaua, miks komitee suhtub nii ükskõikselt üliõpilasi solvavasse õhtusse. Kuid, vesteldes ühe, teise, kolmanda komitee liikmaga mitte juba «üritustest», vaid nende töö olemusest, püüdes tungida sellesse, mida nad peavad põhiliseks, me tundsin sisemist seost õhtu iseloomu ja kogu komitee elu stiili vahel.

Kõik on komitees ilusasti ära jaotatud. Ja tegevust on seal palju. Kuid tema töös pole küllaldaselt mõtet, aja tunnet, komitee püüab saavutada üliõpilaste kõrget õppeedukust. Ja milline on tulemus?

Umbes kord kuus viiakse instituudis läbi kontrollnädal, mil komsomoli aktivistid jooksevad vihikud käes mööda auditooriume ja küsivad õppejõudelt ja üliõpilastelt, kas nad on teineteisega rahul, kes üliõpilastest ei andnud õigel ajal ära laboratoorseid tööd, kes hilines loengutele.

Nädala lõppedes algab kokkuvõtete tegemine. Sõimatakse neid, kelle rühmades on palju kahtesid ja puudumisi.

Me küsisime Tolja Vinokurovilt, kes vastutas akadeemilise töö eest, mis eesmärki teenindab selline statistika.

Meie küsimused näisid talie ketserlikeks. Kuid, kas selline mängimine loodritega ongi nii vajalik? Meie arvates peaks aktiviste erutama muu: kuidas äratada inimestes huvi teaduse vastu, kuidas kasvatada inimestes armastust töö vastu, millele nad on pühendanud oma elu. Ja siin tõusevad esiplaanile mitte juba statistika ega üksluised kontrollnädalad, õiendamised, vaid projekteerimisbüroode ja üliõpilaste teadusliku ühingu tööd, kohtumised õpetlaste ja tuntud spetsialistidega, kõik see, mis ei mahu õppetundide raamidesse, aga kasvatab iseseisvust, äratav inimeses tema loomingulise «mina».

Aga niinimetatud poliitünnid rühmades? Igavus, ajalehtedest kõikidele tuntud faktide mehhaaniline ümberjutustamine, ei ole siin ei vaidlusi ega mõttevahetusi. Kommunismi ehitamise, välispoliitika, moraali, inimsuhete eetika, probleemid erutavad üliõpilasi. Sellest nad räägivadki ja vaidlevad. Kuid mitte poliitünnides. On juba muutunud tavaks, et poliitünn on omandanud formaalse — skolastilise iseloomu.

Inimese vaated ei teki mehaanilisel teel. Nad ei sõltu ainult teadmiste summast ega poliitprobleemidele pühendatud tundide arvust. Instituudis meenutatakse tänapäevani kurba fakti. Kui ühelt instituudi lõpetanult,

Et ei tekiks tühjust tüli...

Helle Perv
ja
Otto Haljak

Õnnitlevad rühmakaaslased

elav vesi

kes hakkas vaimulikuks, küsiti, kuidas kooskõlastada tema religioosset veendumusi väga heade hinnetega marksismis, ta vastas: «Minult ei küsitud, millised on minu vaated. Minult küsiti ainult marksismi-leninismi klassikute vaateid.»

Ja uuesti tekib mõte: kas on sellised poliitilised vajalikud? Võib-olla hoopiski mitte? Aga miks mitte otsida üliõpilaste poliitilise kasvatamise teisi enam mõjukamaid ja arusaadavamaid vorme?

Kasvatada inimesi kommunistlikult — see tähendab kasvatada neid kirglike, aktiivsete võitlejatena, revolutsioonilise hinge-laadiga inimestena, kes ei usu pimesi ega ei õpi mehaaniliselt meie ideid, vaid muudaksid nad oma veendumusteks.

Analüüsides komsomolikomitee tegevust, tekib mõte: kas on need inimesed ausad eneste vastu? Vormikohaselt, aruande jaoks on kõik olemas — kokkuvõtted, arvud, ja isegi töö. Aga mis on tehtud inimese kodanikutunnete kasvatamiseks? Tema vaimseks arenguks? Teadlikkuseks? Komitee liikmed, töepoolest, jooksevad palju ringi, kirjutavad palju pabeleid, planeerivad palju üritusi. Ja askelduste seas ei märkagi, et kasu on sellest äärmiselt vähe, et instituu di komsomoliorganisatsiooni töö meetodid on lootusetult vananenud.

Meie aeg on suurte muutuste ajajärk, mil partei julgesti murab kõdunenud elutavad, avab nooruse horisondid. Kas poleks aeg lahti öelda oma aja ära elanud normidest. Trafaretil, kus see ka ei ilmneks, on üks ohtlik omaaeg. Palju kordi tarvitatud vorm rahuldab oma harjumusikkusega, loob ettekujutuse tema kõikumatusast ja õigsusest. Ja mõnikord inimesed ei märkagi, et sellest vormist hakkas kaduma elav sisu — see, mispärast ta õigupoolest oligi väärtuslik. Aga seal, kus trafaretit kinnitub ja muutub seaduseks, kuivab mõte, avameelsus ja elurõõm.

Kui võrd õpetlik on instituu di ehituste lugu. Oli aeg, mil sajad inimesed sõitsid sinna vabal tahtel, südame soovil. Nüüd aga on entusiasm ette planeeritud. Enneaegu määrati kindlaks inimeste arv, kuipalju on vaja tingimata saata. Ja kui varem «koha eest ehitusele» tuli võidelda, siis nüüd entusiasm langeb. Suurepärase ettevõtte on rikutud formaalsiga.

Kuid komsomolikomitee liikmed tegutsevad inertsi mõjul, ei püüa rajada teed poiste südamesse. Ja tahtmatult meenub väliselt anekdoodiline kuid sisuliselt kurb episood. Kord, minnes mööda koridori, märkasime seal instituu di satiirilehe maikuu numbrit.

«Miks te seda maha ei võta?» küsisime Paša Kandaurovilt. «Ei võta maha?... Meid pole keegi orienteerinud.» viskas käigult kuhugi ruttav Paša. Ja nii on see kõiges.

Helistati: vähemalt kuu jooksul suurendada rahvamalev kahekordseks. Täidetakse direktiivi.

Helistati: esitada linna esivõistlustele nädala aja jooksul 1200 maletajat ja 800 kabetajat. Ronivad nahast välja, et aga esitada. Milleks selline tormakus? Mis sest on kasu? Tegutseb inertsi ja harjumuse mõttetu süsteem.

Kuidas eemaldada trafaretist? Ja kas võib siin keegi «orienteerida», anda järjekordse valmis valemi, saata ülalt poolt initsiatiivi? Ka kõige targem inimene ei mõtle välja midagi sarnast, mis luuakse loomunguna arukate, huvitatute, vaimustatud inimeste poolt. On vaja mõtteid, energiat, otsinguid — seda eluvett, ilma milleta ka kõige puhtama veega järv varem või hiljem kattub vesikasvudega.

Kuid komitee ümber on vähe

entusiaste, ta ei oska neid tõmata ligi.

Samas, komitees, vestlesime teise kursuse üliõpilase Mira Froloviaga, fanaatiku-kinoamatööriga. Kirglikud kinoarmastajad tuhnisid välja instituu di ladudest kaks tolmunud kinokaamerat, hädaga pooleks hankisid materjali, tegid kaks filmi — ühe üliõpilasehitusest, teise instituu dist. Aga ilmudata pole neid kusagil. Ja initsiatiiv vajus longu.

Õigus küll, komsomolitöötajad võiksid meile vastu vaielda: «See on erandjuhus, vaadake parem meie tööplaani: tuleb meil nii fotokonkurss kui poeetide õhtu ja instituu di kunstnike näitus. Kas see pole arvestatud asjaarmastajatele, entusiastidele?»

Jah, plaan on. Kuid kas teavad fotoamatöörid oma konkurssist, milleni on jäänud vaid loetud päevad? Kas maalivad kunstnikud pilte näituseks, mille komitee kavatses avada? Või kas poeedid murravad pead selle üle, kuidas huvitavamalt läbi viia oma õhtu? Sugugi mitte. Komitee liikmed mõtlesid välja oma kitsas ringis plaani ja eraldasid nendel konkurssidel ja pidudel fotoamatööridele, kunstnikele, poeetidele küllaliste, mitte aga peremeeste osad.

Komsorgid ja teaduskonna ja kursuste büroo liikmed püüavad selgust saada, nagu nad räägivad, selles, mis huvitab üliõpilasi. Instituu di õhkkonnas liigub palju meelitatavaid ideid: parimate teaduslike tööde näitus, üliõpilaskohvik, huvitavate kohtumiste klubi, vaidlused... Kuid mitte kõik ei usu, et seda saame teha huvitavalt, tuua kaasa uue hõngu. Liiga elavad on veel mälestused lugudest, mis jätsid hinge ebameeldivad jäljed.

Mõned aastad tagasi riputasid üliõpilasklubi organiseerijad instituu dis mitte just küll teravmeelse, küll aga süütu kuulutuse klubisse astumise kohta, kuid keegi leidis selles peaaegu poliitilise vea. Selline üleliigne ettevaatlikkus, kahjuks ei unune kaua, vaid talle lisanduvad aja jooksul salapärased üksikasjad, kutsudes esile ebamäärase hirmu, hävitades värsked mõtted.

«Kuidas kaotaks selle vana kahtlase tolm ja kartliku ettevaatuse?» — mõtlevad endamisi aktivistid. Kasvavad ju kinniste akendega tubades ainult viletsad kidurad puud.

Ja meid hakkas see vägagi huvitama, kui kuulsime, et instituu dis luuakse komsomoliaktiivi kool. See on vist koht, kus inimesed võivad saada mitte ainult praktilisi nõudeid, vaid ka koos mõelda, vaielda oma töö üle. Paša Kandaurov näitas meile komitee poolt eelnevalt üksmeelselt kinnitatud tulevase kooli plaani ja õpingute temaatikat:

«Kohustus igale ÜLKNÜ liikmele...»

«Tööst ühinguvälise noorsooga...»

«Arvestus ja aruandlus» jne.

Jäi vaid üle kirjutada lektorite ja vastutavate inimeste perekonnanimed. Ja kuigi, väljaspool kahtlust, kõik teemad olid tähtsad, lehest hõngus midagi formaalselt. Paša Kandaurov solvus meie märkuste peale. Ja õnnetus oligi selles, et komitee liikmed viivad kogu töö sarnastele manitsustele, jättes mõnikord toetuseta ja tähelepanemata uusi värkeid kasvusi, mis juba tekitavad instituu di elus.

Instituu dis on olemas entusiastide poolt loodud kultuuri ja tehnika ülikool. Tema põhjalikult ja läbimõeldult koostatud programm tõmbab ligi sadu kuulajaid. Üliõpilased tulevad sellepärast, et neid huvitavad telepaatia ja küberneetika probleemid, Prokofjevi ja Beethoveni muusika, maailma parimad filmid, kohtumised armastatud teatrite paremate näitlejatega... Ülikooli tööd ju-

hib õppejõud I. Kosmatšjov, kes tunneb hästi noorte nõudeid.

Ja kes tema grupist ei oleks tänulik kohtumise eest ajakirjanikuga, kes omal ajal valgustas ajakirjanduses Nürnbergi protsessi, kindraliga, kes vangistas feldmarssal Pauluse, vana radistiga, kes andis suurtel revolutsioonipäevadel edasi Lenini raadiogramme...

See on hea katse. Kas mitte selliselt ei peaks lähenema kogu komsomolitööle, lõpmatu otsingute, hingelise põhjatusega, ärevusega selle üle, mida toob inimestele sinu töö.

Üliõpilasaastad! Sõprus, mõtete vahetus, lõpmatu hulk küsimusi: teaduslike, elulisi, ühiskondlikke ja kodaniku tunnete kasv ja nooruslik idealism, ja muretu eba-praktilisus...!

Loengud, jooniste virnad, kuritahtlik tugevusõpetus ja järsk avastus: teadusel on omad viisid, mis muutuvad iga päevaga, selle järel on veel uurimata ala ja kes teab, võib-olla just sinule on määratud teha kusagile sinna esimene samm.

Peab avama tõkkepuu üliõpilasiniitsiatiivile, unistusele, julgusele. Ja siis, loodetavasti, ei tule nukraid kirju, nagu see, mis tõi meid instituu ti. Ja siis üliõpilased, arvatavasti, lähevad kõigi oma rõõmude ja hädadega komiteesse, hakkavad koosolekutel rääkima sellest, mis neid häirib ja erutab. Ja siis meenutab iga kommunistlik noor tänuga ja soojusega, oma üliõpilasaastaid, igaüks saab instituu di komsomoliorganisatsioonis tõelise karastuse, kõrge ideelisuse ja otsingute tagavara.

I. PRELOVSKAJA
E. ŠATSKAJA

Leningrad,
Mehaanika Instituut.

TENNISEST TPI-s

Üks meie vabariigi edukamaid spordialasid — tennis — oli TPI-s juba aastaid jäänud varjusrina. Kuigi TPI üliõpilased H. Ustav, L. Steinberg, R. Lüüs, T. Palm, S. Kedars, J. Parmas, M. Tõruke, M. Lindre ja paljud teised on korduvalt esinenud mitmetel võistlustel nii meie vabariigis kui ka väljaspool ja on saavutanud ka vabariigi meistri tiitleid, on nende õppe-treening töö toimunud spordihingute ja klubide juures ning mitte TPI kollektiivis.

Seoses tennisväljaku valmimisega TPI spordibaasis Klooal hakkas n. ö. «isetegevuslik» tennis instituu di üliõpilaste ja õppejõudude-teenistujate seas uuesti jalgu alla saama ja mullu kujunes juba välja esimene organisatsiooniline vorm — õppejõudude-teenistujate kollektiiv, kelle initsiatiivil üle pika aja jõuti jälle TPI tennis esivõistluste korraldamiseni. Tõsi küll — need esivõistlused toimusid ainult õppejõududele — teenistujatele ja nende läbiviimise aeg jäi hilisestajale, kuid esimene samm TPI tennisetraditsioonide taastamiseks on tehtud. Jäeb ainult loota, et mainitud esimesed sammud innustavad ka meie üliõpilasi-teenistajate ja -tennisehuvisilisi ning et juba tuleval aastal jõutakse üle-instituudiliste tennis meistrivõistluste korraldamiseni.

Lõppenud esivõistluste põhjal koostati TPI õppejõudude-teenistujate edetabel tennis, mis näeb välja järgmine:

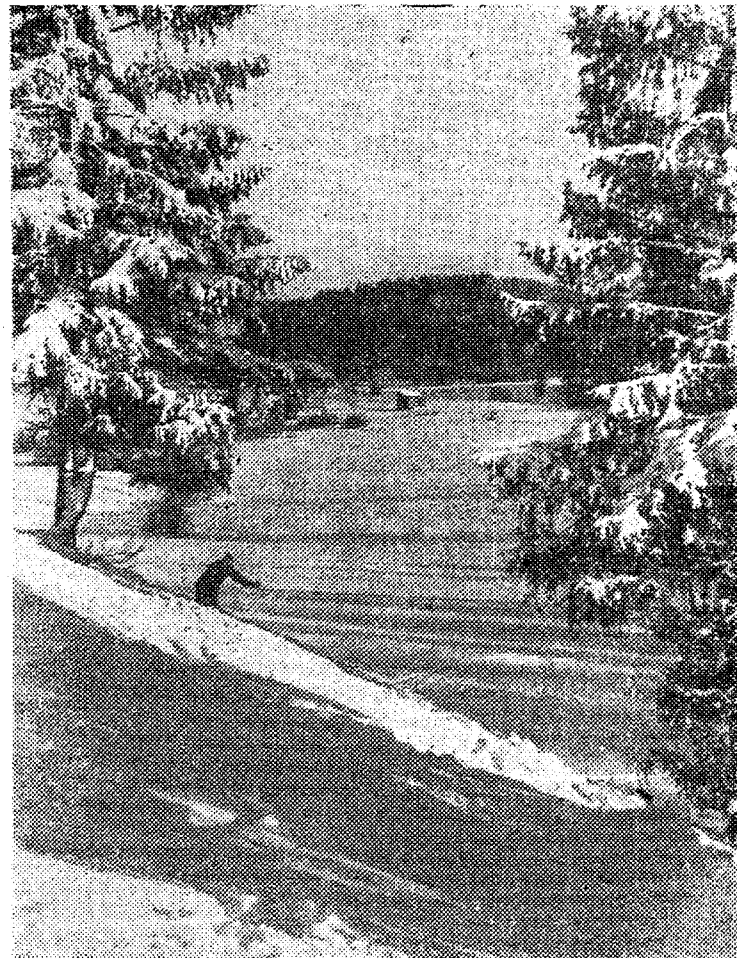
1. R. Ott,
2. H. Jänes,
- 3.—4. H. Erm,
5. I. Soidra,
6. O. Tapupere,
7. A. Kull,
8. R. Otsman,
9. A. Lavrov,
10. A. Stahl.

Mitmesugustel põhjustel ei saanud paljud tennisistid esivõistlustest osa võtta või olid sunnitud võistluste käigus loobuma. Seetõttu ei pretendeeritud toodud edetabel täiuslikkusele. Igahel, kelle nimi edetabelis puudub, on aga võimalus teha täpsustada ja kutsuda välja keegi edetabelis olijast. Edetabelis olijail on õigus välja kutsuda endast koha võrra kõrgemal seisjal.

Kahjuks ei jõutud lõpetada esivõistluste naistele, mistõttu naiste edetabeli koostamine jääb käesolevale aastale.

A. REIER

Kas ainult unistus?

TÄHELEPANU!

Õpperühmade propagandistid — see on teile

POLIITILISTE JA TEADUSALASTE TEADMISTE LEVITAMISE ÜHIN- GU TPI LIKMEGRUPI BÜROO ESIMEES R. AMBROS SAATIS MEILE EELPOOLTOODUS LOENGUTE TEMAATIKA. LEKTORITENA ON MEILE INSTITUU DI OPPEJÕUD. LOENGUD ON MOELDUD LÄBI VIIMISEKS ÜLIÕPILASRÜHMADES, ÜHISELAMUTES JA KA MITMESUGUSTEL ÜRITUSTEL.

ÜHISKONDLIK-POLIITILINE SEKTSIOON

1. Rahvus ja kommunism. O. Stein.
2. Eri maade sotsialismile ülemineku vormidest. O. Stein.
3. Mida kujutab endast kommunism? O. Stein.
4. Kapitalismilt kommunismile ülemineku on inimkonna arene- mise tee. O. Stein.
5. NLKP XXII kongressi maailma-ajalooline tähtsus. O. Stein.
6. Nõukogude Liidu astumine kommunismi laiahaardelise ehitamise perioodi — sotsialistlikult majanduselt kommunistlikule ma- jandusele. O. Stein.
7. Partei ülesanded sotsialistliku demokraatia arendamisel, ideo- loogia, kasvatuse, hariduse, teaduse ja kultuuri valdkonnas. O. Stein.
8. NLKP kommunismi laiahaardelise ehitamise perioodil.
9. Vabaduse ja paramatuse probleem kommunistliku morali kriteerium. A. Hansen.
10. Kunsti osa ühiskonna ja inimese ajaloos. K. Uibo.
11. Mis on esteetika? K. Uibo.
12. Kommunistliku ühiskonna kaks faasi (v. k.). D. Erport
13. NLKP XXII kongressi maailma-ajalooline tähtsus (v. k.) D. Erport.
14. Kapitalismilt kommunismile ülemineku on inimkonna arene- mise tee (v. k.). D. Erport.
15. Teadus ja religioon (v. k.). D. Erport.
16. NLKP XXII kongressi ajalooline tähtsus. G. Tiis.
17. Kapitalismilt kommunismile ülemineku on inimkonna arene- mise tee. G. Tiis.
18. Väljapaistvaid väejuhte koduõjas Eestis. Ü. Taigro.
19. Eesti töörahva kommuun. Ü. Taigro.
20. Eesti Kütidiviisi lahingutest koduõjas. Ü. Taigro.
21. NLKP uus programm. K. Tarmisto.
22. NLKP XXII kongressi maailma-ajalooline tähtsus. K. Tar- misto.
23. Järk-järguline ülemineku sotsialismilt kommunismile. K. Tar- misto.
24. Nõukogude demokraatia arendamine kommunismi laiahaar- delise ülesehitamise perioodil (v. k.). M. Reial.
25. NLKP nõukogude ühiskonna juhtiv ja organiseeriv jõud (v. k.). M. Reial.
26. NLKP uus programm on kommunistliku ühiskonna ehitamise esimene konkreetne plaan (v. k.). M. Reial.
27. «Kommunistliku Partei Manifest» — marksismi esimene programmiline dokument. J. Leede.
28. Sotsialistliku internatsionalismi printsiip — rahvussuhete peamine printsiip. V. Reiman.
29. Nõukogude Liidu astumine kommunismi laiahaardelise ehi- tamise perioodi — sotsialistlikult majanduselt kommunistlikule majandusele. V. Reiman.
30. NLKP XXII kongressi ajalooline tähtsus. M. Esser.
31. Suur Sotsialistlik Oktoobrirevolutsioon — noorsoo vabastaja usuliste eelarvanuste kammitsaist. M. Esser.
32. EKP võitlus noorsoo internatsionaalse kasvatamise eest ko- danliku diktatuuri päevil. M. Esser.

(järg. 4. lk.)

TÄHELEPANU!

Õpperühmade propagandistid — see on teile

(algus 3. lk.)

33. Partei ülesanded sotsialistliku demokraatia arendamisel, ideoloogia, kasvatus, hariduse, teaduse ja kultuuri valdkonnas. M. Esser.
34. Kommunistliku partei I ja II programm. E. Köpper.
35. NLKP uus programm — loova marksismi-leninismi suur manifest. I. Paul.
36. Ideoloogiline töö on võimas tegur võitluses kommunismi võidu eest. I. Paul.
37. NLKP on rahvusvahelise kommunistliku ja töölisliikumise lahutamatu koostisosa. I. Paul.
38. Punakaart võitluses Nõukogude võimu eest Eestis 1917—1918. a. I. Paul.
39. Mälestusi Tallinna kangelaslikust kaitsmisest 1941. a. augustis (Eesti polgu ja Tallinna Töölispolgu koostööst Punaarmee ja Punalipulise Balti laevastikuga). I. Paul.
40. Marksistlik-leninlik rahuvesteooria ja NLKP rahvusprogramm. E. Schmidt.
41. Tõetajate kommunistlik kasvatamine. E. Schmidt.
42. Sotsialistlik võistlus on võimas hoob võitluses kommunismi eest. O. Pöder.
43. Järk-järguline üleminek sotsialismilt kommunismile. O. Pöder.
44. NLKP XXII kongressi maailma-ajalooline tähtsus. J. Soidra.
45. Kapitalismilt kommunismile üleminek on inimkonna arenemise tee. J. Soidra.
46. Meie ja Ameerika. Ü. Kahk.
47. Eesti NSV kohaliku tööstuse edasiarendamise probleeme NLKP uue programmi seisukohtade alusel. A. Rannes.
48. Arvestuse osa kommunismi materiaalse ja tehnilise baasi loomisel. H. Räämet.
49. Kapitalismi üldkriis ja selle süvenemine kaasajal. V. Garina.
50. Imperialismi koloniaalsüsteemi lagunemine. V. Garina.
51. Jaotusprintsipiid kommunistlik laiahaardelise ehitamise perioodil. V. Garina.
52. Ülesanded rahva ainelise heaolu tõstmise alal. V. Garina.
53. Kapitalismi üldkriisi kolmas etapp. E. Inti.
54. Koloniaalsüsteemi lagunemine ja Aafrika rahvaste vabadusvõitlus. E. Inti.
55. Energiamaajanduse arengu perspektiivid Eesti NSV-s. J. Toomaspoeg.
56. Tööstusettevõtete soojusmajanduse racionaliseerimise võimalus. J. Toomaspoeg.
57. Töö koht ja selle korraldamine — tähtis tegur töövõimjakuse tõstmisel. R. Üksvärav.
58. Tööliigutused ja nende mõju töövõimjakuse tõusule. R. Üksvärav.
59. Töö ja tootmiskultuuri osa tootmise edasiarendamisel uuel etapil. R. Üksvärav.
60. Teadus ebausust vastu. L. Randma.
61. Reisimuljeid rahvademokraatia maades. L. Randma.
62. Ettevõtte organisatsioonilis-tehniline plaan. E. Viibert.
63. Tööstuse areng ja tema osa kommunismi tootlike jõudude loomisel. E. Brandt.

TEHNIKA SEKTSIOON

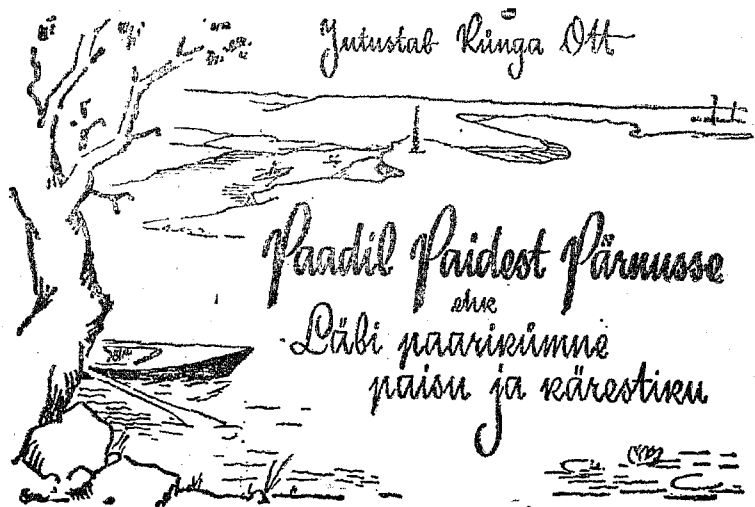
1. Kommunismi energeetiline baas. G. Saar.
2. Kaasaegsed soojuselektrijaamad. G. Saar.
3. Elektrienergeetika areng ja perspektiivid NSV Liidus. E. Risthein.
4. Uued põhimõtted valgustustehnikas. E. Risthein.
5. Autoteede rekonstrueerimisest ENSV-s. R. Ambros.
6. Põlevkivibituumeni omadustest sideainena asfaltbetoonsegude valmistamiseks. R. Ambros.
7. Loengute konspekteerimisest (üliõpilastele). R. Ambros.
8. Autoteede ehituse perspektiivid ENSV-s. H. Tibar.
9. Elamute industriaalne püstitamine ENSV-s. T. Randvee.
10. Soojuselektrijaamade osa kommunismi majandusliku baasi loomisel NSV Liidus. I. Opik.
11. Mida on õppida kaasajal ehitustehnika ajaloolisest arengust. H. Otloot.
12. Keraamilised materjalid masinaehituses. L. Valdma.

FÜÜSIKA-MATEMAATIKA SEKTSIOON

1. Kultuursest käitumisest. A. Altma.
2. Magnetism ja elekter võistlevad. A. Altma.
3. Huvitavad katsed füüsikas. (TPI füüsika aud.). A. Altma.
4. Lend maailmaruumi. O. Silde.
5. Ruum ja aeg tänapäeva füüsikas. O. Silde.
6. Aatom, aatomi tuum ja selle muundumised. G. Mets.
7. Aatomienergia saamine ja selle kasutamine. G. Mets.
8. Pooljuhid ja nende kasutamine. G. Mets.
9. Elektron inimese teenistuses. E. Pakkas.
10. Aatomienergia rahuotstarbelisest kasutamisest. E. Rusalopp.
11. Kuidas matemaatika abistab looduse uurimist. B. Tiikma.

KEEMIA SEKTSIOON

1. Läbi 8 maa ja 10 mere. A. Aarna.
2. Uued arvud liivast, veest ja söest. A. Aarna.
3. Katalüüs. L. Schmidt.
4. M. V. Lomonossov — keemiliste teaduste aluste rajaja. L. Schmidt.
5. NSV Liidu kütusebilansi arenemisest. G. Ozerov.
6. Põlevkivikeemia tööstuse arenemise perspektiividest. H. Raudsepp.
7. Põlevkivifenoolede kasutamisest rahvamajanduses. H. Raudsepp.
8. Ultraviolettkiirgus ja selle kasutamine tehnikas. E. Lippmaa.
9. Mineraalväetiste tootmise probleem Eesti NSV-s. M. Veiderma.
10. Kautšuk ja kumm. H. Arro.
11. Uudiseid anograafiliste ainete nomenklatuurist. B. Torpan.

(algus «Tallinna Polütehnikutes» nr. 21, 23, 26/27, 1961. a.)

27. juunil, kell 15.15 maabume Türi linna supelkohas. Teeme tuuri Türi linnas, Tommi hangib templi matka marsruudilehele, võtame pisut einet, ning tõukamegi paadid uuesti vette. Ilm on muudu igati soodus, ainult tuul on vastu. Olgu tähendatud, et kogu meie matka vältel valitsevad tugevad lääne- ja edelatuuled, mis tunduvalt takistasid edasijõudmist. Lagedatel kohtadel oli tuule triiv mõnikord nii tugev, et sõudmata võis liikuda päri voolust hoolimata mitte edasi, vaid tagasi.

Türi järgsel jõelõigul nägime oma silmaga, mil määral võib jõge saastada niisugune kena ja tarvilik asutus, nagu Türi paberivabrik, kui talle selleks täis voli kätte antakse. Kilomeeter kilomeetri järel sõitsime vees, mis lõhnas päris pahasti ja oli ilge õlise sogaga kaetud. Oleks tõesti ime, kui kalad säärase saasta seas elutseda suvatseksid! Oiguse nimel avaldan arvamust, et kalapüügiplaan rängalt täitmata jäämise osas tuleks vähemalt pool süüd meie vastutava kalamehe õlgadelt maha võtta ja ajada Türi paberivabriku juhtkonna kaela.

Lõunalaagrisse jääme Särevere lähedal. Samal ajal, kui keetsime metsa all hapukapsasuppi (mulgikapsa-konservidest, sest hapukapsa-tükki meil kaasas polnud), toimus Säreveres uue staadioni avatseremoonia — meie laagrikohast umbes kilomeeter eemal. Nii siis keetsime seekord suppi orkestri saatel (vaata koka pilti jutustuse esimeses jargus. «Tallinna Polütehnikus» nr. 21). Hiljem söögi ajal kuulasime ka pidukõnesid, mis tuulega sõnasõnalt üle luha kandusid. Mõõdume endisest Lokpa mõisast. Seejärel vältisime pikka ja ohulikku karestikku paatide tassimisega mööda paremat kallast ning jõuame kell 21.00 Jänja puitmassi ümbertöötamise tehase juurde, kus on kõrge pais. Paisust möõdu-me vasakult, kandes paate möõda maanteed. Selle retke möõda maad (koos maastikuluurega) sooritasime rokoridiliselt lühike-se ajaga — 14 minutiga. Ja siis jälle aina sõuame ja sõuame, sõuame ja sõuame. Aeg kipub õhtusse, nälg kõhtudesse, väsimus kontidesse, aga sobivat ööbimis-kohta ei tule ega tule. Heina on maal alles vähe tehtud, saadusi ega kuhjasid kusagil silma ei hakka.

Lõpuks ometi hakkab kaugelt vasakult paistma üks paljutõttav heinaküün. Esimesena päralt jõudnud pootsman teeb kind-laks, et küün on nagu loodud väsinud paadimatkaajaid vastu võtma: poolenisti heinu täis! Pealegi asub ta kaldale hästi lähedal, seega paatide toimetami-

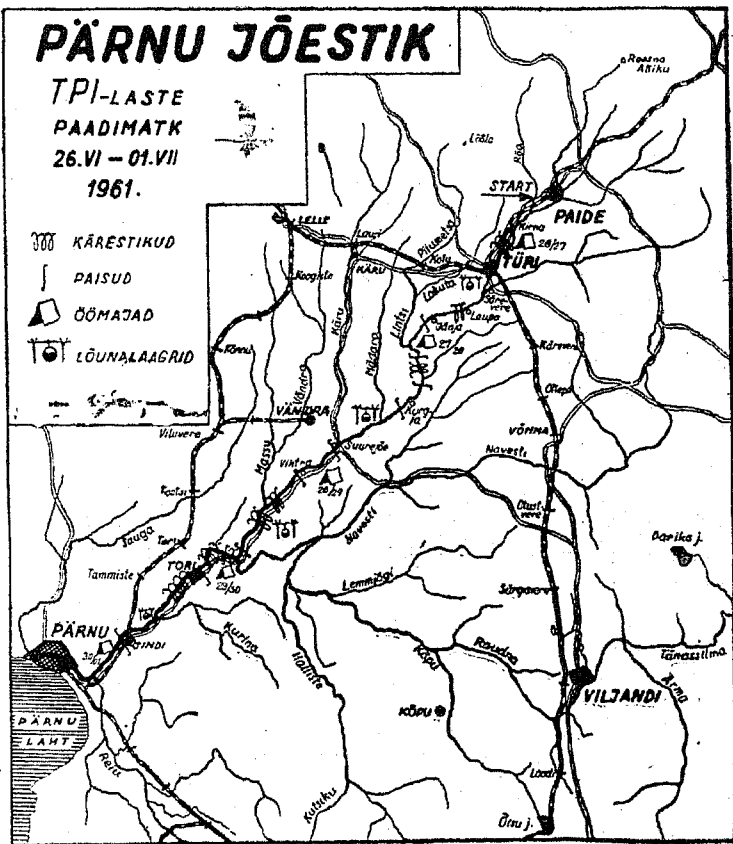
me laagriplatsile läheb kähku ja libedasti.

On juba pime, kui küünist eemal künka veerul põlise kase all süütame lõkke. Keedame teed ja kartuleid ning, mis pea-asi, praeme kalu. Kaladest kõnelen pluralis, sest neid oli kokku ikkagi kaks. Ühe neist (selle mitte väga napilt alamõõdulise havi) nagu lugeja vast eestpoolt mäletab, püüdis ju vedeliga meie

PÄRNU JÕESTIK

TPI-LASTE
PAADIMATK
26.VI — 01.VII
1961.

- ☉ KÄRESTIKUD
- PAISUD
- ▲ OMAJAD
- ☒ LÕUNALAAGRID

vapper kokk; aga teise, tollest haviist mitte palju rohkem kui poole väiksema ahvena traalis Pärnu jõest välja junga õnnelik käsi ajavahemikul, mil ülejäänud meeskond koka juhtimisel tegeles hapukapsasupi keetmisega.

Nii siis saigi kalarooga piisavalt igale matkamehele ja ma ei hakkagi sõnu kulutama selle kiitmiseks. Lisan vaid, et kuigi kokal olid selle roa osas väel-damatult sajakordsest suuremad teened kui meie vastutaval ka-lamehel, siis andis ka viimane panuse asja parimaks kordami-nõuks: ta hoidis kogu pika ja piduliku praadimisprotseduuri vältel kaladega koormatud pan-ni korralikult tulel.

Tuul paisub ja töötab tulla äikest. Aeg on juba kaugelt üle kesköö, kui poeme küüni ja su-keldume värsketesse heintesse. Vaevast oleme jõudnud endid põhus korralikult siruli tõmma-ta, kui vihm hakkab krõbistama küüni pilpakatusel. See vihmuke (ja ainuke kogu matka kes-tel!) oli nagu tellitud meile une-

laulu laulma. Aikesepiiv ise möõdus meist üna kaugelt.

Kõrv tabab veel mõne kaugu-sest kostva kõuemirina ja siis vajub kogu matkagrupp nagu üks mees sügavusse, kosutavas-se unne.

Seniks, kuni hommik need puhkuse igati ära teeninud mat-kasellid seal heintes taas üle virgutab, heidame põgusa pilgu Pärnu jõestiku kaardile (mille joonistamisel on omajagu tee-neid ka jungal). Kaardile on märgitud meie poolt nähtud pai-sud ja karestikud ning ka mõ-nede lihtsamate matkasündmus-te toimumise paigad, nagu lõ-nualaagris, ööbimiskohad jm.

Siinjures lubatagu ühtlasi õiendada mõned eksitused, mis autori süü tõttu sattusid meie jutustuse esimesse järku («Tal-linna Polütehnik» nr. 21).

1. Pärnu jõe alguseks loetakse seda haru, mis lähtub Roosna-Allikult.

2. Peajõe lõiku Paide ümbrus-es pole põhjust nimetada Pai-de jõeks, nagu meie seda tegi-me oma matkal mõningate va-nemate kaartide eeskujul.

3. Harujõgi, millelt matka alus-tasime, on Rõa, mitte aga Rõa, nagu oli ekslikult trükitud.

Lisame, et jõgede, eriti haru-jõgede nimedega on üldse suu-ri raskusi, sest jõeäärsed elani-kud armastavad nimetada jõge-sid kohaliku või lähema suure-ma asula järgi. Nii näiteks Pär-nu jõe sellel harul, mis algab Lõõla küla juurest, vähemalt kolm omavahelt võistlevat ni-me, üks ikka ilusam kui teine: Piinmetsa, Kolu ja Lintsi.

(Järgneb)

Vabandus

Palun vabandust sm. Suure ja tema rühma üliõpilaste ees solvangu pärast, mis leidis aset 25-ndal novembril 1961. a. TPI ühiselamus.

REIN SOON

ÕIENDUS

Prof. A. Altma kirjutisse «Heast toonist» meie ajalehe eelmises numb-ris, on sattunud trükkiviga.

II veerul esimese lõigu 5. rida ülalt trükitud «... psüühiline efekt...» lugeda «... psüühiline afekt...».

TOIMETUS

Toimetaja A. HANSEN

Орган партбюро, редактора, ро-митета ЛРСМЭ и профкома Таллин-ского политехнического института «Таллинский политехник», город Таллин.

Õnne ühisel eluteel!

Laine Kruusamägi

ja

Rein Armulik

Õpperühm AE-93